

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1738. usque ad annum 1740

Fleury, Claude

Augustæ Vindelicorum, 1786

VD18 90119355

§. 36. Articuli pacis Beilgradensis a Cæsare & Turcis confirmati.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67878](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67878)

Sæc. XVIII.
A. C. 1739.

§. XXXVI.

*Articuli pacis Belgradensis a Cæsare
& Turcis confirmati.*

Quamprimum Neupergius prælimi-
nares articulos signaverat, tam
præcipiti cura ad ipsos etiam, ut vo-
cant, *definitivos* articulos processit, ut
pacis instrumentum cum Turcis jam die
decima octava Septembris esset con-
fectum, signatumque fuisset, antequam
Dalmannus cum nova Cæsaris instru-
ctione ac præliminariam confirmatione
Belgradum adventare potuisset: cum
ergo jam ante Cæsaris ratificationem,
quæ tamen ad valorem, roburque om-
nis pacificationis omnino necessaria
fuisset, exemplo hactenus non audito
ipsius Belgradi demolitio jam cæpta
fuerit, re haud amplius integra, quid
aliud ageret Imperator, nisi ut id,
quod emendare non amplius poterat,
invitus ratum haberet: Juvat huc ad-
ducere hujus pacis articulos, quorum
tenor sequens est:

*In Nomine Sanctissimæ, & indi-
viduæ Trinitatis.*

„Cum, quæ pro sopiendis dissidiis,
„Bellique motibus inter Serenissimam,
„& Potentissimam Principem, Domi-
„nam

Sæc. XVIII.
A. C. 1739.

„nam Annam, Rufforum Autocratri
 „cem, ac Præfulgidam Portam enatis,
 „impensa antehac fuerat amica opera,
 „incallum cesserit, atque exin infauste
 „acciderit, ut quæ vigesima prima
 „Mensis Julii die Anno 1718. Passaro
 „ovicii inter utrumque Imperium fe-
 „liciter conclusa fuerat Pax, non sine
 „subjectorum Populorum damno, ac
 „Religionum strage ante præfixum Ter-
 „minum interrupta, ac proinde inter
 „Augustissimam & Potentissimum Prin-
 „cipem, ac Dominum Carolum VI.
 „Electum Romanorum Imperatorem
 „semper Augustum, Germaniæ, Hispa-
 „niarum, & Indiarum, necnon Hun-
 „gariæ, Bohemiæ, Dalmatiæ, Croa-
 „tiæ, Slavoniæ, & utrasque Siciliæ
 „&c. Regem, Archiducem Austriæ,
 „Ducem Burgundiæ, Brabantæ, Me-
 „diolani, Styriæ, Carinthiæ, Carnio-
 „liæ, Limburgiæ, Luxemburgiæ, Wit-
 „tenbergiæ, superioris & inferioris
 „Silesiæ, & Sueviæ, S. R. J. Marchio-
 „nem Burgoviæ, Moraviæ, superioris,
 „& inferioris Lusatæ Comitem Hab-
 „spurgi, Flandriæ, Tyrolis, Croatiæ,
 „Ferretis, Chyburgi &c. ab una; &
 „Serenissimum, ac Potentissimum Prin-
 „cipem, ac Dominum Sultannum Mah-
 „mud Han, Ottomannorum, Asiæ, &
 „Græciæ Imperatorem, ab altera parte,
 „cruen-

Sæc. XVIII.
A. C. 1739.

„cruentum ac exitiale Bellum exortum
 „sit, non modo eodem, quo id evenit,
 „tempore de conciliandis animis, ac
 „evitanda ulteriore humani sanguinis
 „effusione saluberrima agitata fuerunt
 „Consilia, sed & rupto posthæc Nemi-
 „roventi Congressu, Divina favente
 „Clementia, ac interveniente Serenissi-
 „mi ac Potentissimi Principis, Lu-
 „dovici XV. Galliarum Regis Christianis-
 „sissimi, amica conciliatoria opera in-
 „choatum prius Pacis opus ad finem
 „perductum fuit: siquidem cum Illustris-
 „simus & Excellentissimus Dominus
 „Ludovicus Salvator Marchio de Wil-
 „leneuve, Regi Christianissimo a Con-
 „siliis Status, necnon & illius ad Por-
 „tam Ottomannicam Orator extraordi-
 „narius & Plenipotentarius, non so-
 „lum Conciliatoris, sed & sacre Cæ-
 „sareæ Regiæque Majestatis Plenipo-
 „tentiarii munere, in ipso negotii li-
 „mine functus esset, tandem eo rei de-
 „ventum esset, ut Sacra Cæsarea Re-
 „giaque Majestas citius instaurandæ Pa-
 „cis desiderio mota Illustrissimum, &
 „Excellentissimum Dominum Comitem
 „a Neuperg, Sacre Cæsareæ Regiæ-
 „que Catholicæ Majestatis supremum
 „Rei Tormentariæ Præfectum, Collo-
 „nellum Regiminis Pedestris, Came-
 „rariumque actualem, necnon Guber-
 „nato-

Sæc. XVIII.
A. C. 1739.

„natores provisorie constitutum Duca-
 „tus Luxemburgiæ, Comitatus Chigni,
 „ac Banatus Temeswarensis sua plena
 „Potentia ad Pacem cum Imperio Ot-
 „tomannico ineundam munierit, qua
 „instructus supradictus Illustrissimus &
 „Excellentissimus Comes a Neuperg
 „cum se ad Castra Ottomannica ad Bel-
 „gradum, & in Gallici Oratoris ibi
 „degentis tentoria contulisset, habitis
 „nonnullis colloquiis annuente Supre-
 „mo Imperii Ottomannici Vezirio, Ex-
 „cellentissimo Domino Mehemed Pacha,
 „cum honoratissimis Dominis Ali Ba-
 „cha, Bosniæ Governatore, olim Su-
 „premo Vezirio, nunc Ottomannici
 „Exercitus Seraskerio, Ali Pacha,
 „Romeliæ Governatore, præsentibus,
 „& Colloquiis intervenientibus Janissa-
 „riorum Præfecto Hassan Aga, tum
 „Equestris tum Pedestris Ottomannicæ
 „Militiæ, Ordinumque Tribunus, una
 „simul cum honorando Anatoliæ Su-
 „premo iudice Castrensi, Effad Effendi
 „honoratissimis Reis Effendi, Mustapha
 „Effendi, & Mehtupeï Effendi Nahib
 „Mehemel Effendi, & Testerdar Atiff
 „Mustapha Effendi, nominatim, cæ-
 „terisque Imperii Ottomannici præci-
 „puiis Ministris vicissim supra nonnulla
 „Præliminaria Pacis, quæ prima die
 „mensis Septembris hujus inter Illu-
 „strissi-

Sæc. XVIII. „strissimum, & Excellentissimum Co-
 A. C. 1739. „mitem a Neuperg ex una parte, &
 „Supremum Ottomannici Imperii Vezir-
 „rium ex altera parte, subscripta fuere,
 „interveniēte Regis Christianissimi tum
 „conciliatoria opera tum fidejussoria,
 „vulgo Guarantia dicta, ex utraque
 „parte requisita: ex quibus Articulis
 „cum nonnulla jam sint, ut conventum
 „erat, executioni mandata, supererat,
 „ut juxta ultimum Articulum in decem
 „dies solenni & definitivo Tractatu con-
 „venirent, quem ob finem denuo in-
 „stitutis colloquiis cum supra memo-
 „ratis Dominis tandem eo res perducta
 „est, ut inter præfatum Illustrissimum
 „Dominum Comitem a Neuperg, Sa-
 „cræ Cæsareæ Regiæque Majestatis
 „Plenipotentiarium, ex una parte, &
 „Magnificentissimum Dominum Meh-
 „med Pacha, Ottomanici Imperii Su-
 „preum Vezirium absoluta & plena,
 „qua suo munere utitur, potestate pol-
 „lentem, ex altera parte interveniente,
 „ut dictum est, Illustrissimi & Excellen-
 „tissimi Domini Marchionis de Ville-
 „neuve conciliatoria opera, necnon e-
 „Regis Christianissimi Fidejussione sive
 „Guarantia, de subsequentibus Pacis
 „Articulis, solenni isto, & definitivo
 „Tractatu convenerint. „

Sæc. XVIII.
A. C. 1739.

ARTICULUS I.

„Jam incæpta munimentorum de-
 „molitio, uti per antedictos Articulos
 „conventum est, nulla interposita mora
 „continuanda, ut, quam primum fieri
 „poterit, terminetur. Interea juxta
 „speciatim concessam facultatem Ho-
 „norandissimus Pacha, Romeliæ Seras-
 „kierius, tantum cum quingentis Ho-
 „minibus in loco civitatis Belgradi de-
 „signato se detineat, & vigore in Præ-
 „liminari expressi articuli præter ipsum
 „Pacham, & ejus Officiales, qui apud
 „illum sunt, nulli alteri limina circum-
 „posita mansionibus eorum præterire,
 „& in reliquam civitatis partem in-
 „gredi, minime licitum censebitur, nisi
 „post integram civitatis munimento-
 „rum demolitionem. Eadem norma
 „observabitur in fortalitiõ Belgradi de-
 „moliendo, quod Ottomannici Milites
 „non occupabunt, nisi post munimen-
 „torum, quæ destruenda sunt, integram
 „subversionem, & evacuationem. Quam-
 „que vero vicissim statutum est a die
 „subscriptionis Præliminariorum utrin-
 „que penitus cesset omnis hostilitas,
 „& quæcumque alterius partis contri-
 „butionum exactio, oportet, serio de-
 „mandetur, nisi jam demandatum sit,
 „ut ea die prædictæ Præliminariorum
 „Hist. Eccles. Tom. LXXVI. Nn sub-

Sæc. XVIII.
A. C. 1793.

„subscriptionis, etiamsi inscie ab utra-
„que parte in captivitatem abacta sint
„mancipia absque ullo lytro reciproce
„restituantur. Ottomannicæ Copiæ,
„quæ hinc inde in Banatu Temeswa-
„rensi reperiuntur, præter ad Meadeæ
„demolitionem destinatas, incessanter
„abscedant, qui tamen peracto ipsis
„commisso opere etiam sine mora re-
„vertantur, & quidem absque eo, quod
„ullus eorum, qui in Banatu reperi-
„tur, subditos Cæsareos minimo dam-
„no ac injuria afficiat.,

ARTICULUS II.

„Danubii & Savi ripis, una ex parte
„ad Augustissimum Romanorum Impe-
„ratorem, altera vero ex parte ad Ot-
„tomannicum Imperium spectantibus
„promanans inde tam quo ad piscationem
„cujuscumque naturæ, potationem
„pecorum quam alios necessarios usus
„emolumentum utriusque partis sub-
„ditis commune sit: hoc pacto tamen,
„ne piscatum euntes utriusque partis
„subditi fluvii medietatem pertranseant.
„Naves quidem molendinariæ in locis
„convenientibus, ubi navigationi mer-
„catorum obesse non possunt, communi
„Gubernatorum in confiniis existentium
„consensu, collocentur. Pro communi
„commoditate subditis utriusque partis
„lici,

„licitum esto, sine molestia, & dispen- Sæc. XVIII.
 „dio naves, & cymbas illorum contra A. C. 1739.
 „aquæ cursum per alteram ripam, cum
 „per propriam hoc fieri nequit, remul-
 „care, & trahere. Si quæ vero in
 „Danubio, & Savo enascantur, aut
 „jam enatæ sint Insulæ, illi ex contra-
 „hentibus cedant, cujus ripæ sint vi-
 „cinores, quod ipsum per Commissa-
 „rios juxta subsequentem Articulum
 „pro figendis limitibus denominandis
 „intra terminum ibidem expressum erit
 „dimetiendum. Ad Incolarum vero
 „commodas habitationes in extremis
 „confiniis pagos ædificare, ubique sine
 „impedimentis, & exceptione utrique
 „parti fas esto.”

ARTICULUS III.

„Quicumque ex Boyaris, aliisque
 „minoris conditionis Vallachis, aut
 „Moldavis, tum etiam aliis Incolis di-
 „tionum Ottomannico Imperio subiecta-
 „rum, cujuscumque gradus aut digni-
 „tatis sint, ad partes Augustissimi Ro-
 „manorum Imperatoris Belli tempore
 „sele receperint, ii vigore hujus Pacis,
 „& sancitæ in eadem plenissimæ præ-
 „teritorum oblivionis ad pristinas suas
 „mansiones, si velint, reverti, & ibi
 „commorari atque adinstar aliorum ha-
 „bitationibus, bonis ac terris suis pa-

N n 2

„cifice

Sæc. XVIII. „cifice frui poterunt. Cæteris quoque
 A. C. 1739. „subditis, qui ex utraque parte Belli
 „tempore ab obedientia illorum legitimi
 „Domini desciverint, & ad alteram
 „partem se contulerint, omnino utrin-
 „que parcatur, & ad pristinos lares
 „suos reverti licitum sit. Præsertim
 „vero subditi Servix, & Banatus, qui
 „tempore Belli ad Cæsaream, sive ad
 „Ottomannicam ditionem se dederint,
 „tam quoad bona, quam quoad vitam
 „omnino incolumes sint. „

ARTICULUS IV.

„Pro Religiosis, & Religionis Chri-
 „stianæ exercitio juxta Ritus Romanor-
 „Catholicæ Ecclesiæ quæcumque præ-
 „cedentes Gloriosissimi Ottomannorum
 „Imperatores in Regnis suis, sive per
 „antecedentes Sacras Capitulationes,
 „sive per alia signa Imperialia, sive per
 „Edicta, & Mandata specialia, tam
 „ante Passarovicensem Pacem, quam
 „post eandem jamjam conclusam favo-
 „rabiliter concesserunt, ea omnia, ac
 „speciatim quoque quæcumque ad re-
 „quisitionem Augustissimi Romanorum
 „Imperatoris Patribus Ordinis Sanctissi-
 „mæ Trinitatis de redemptione ca-
 „ptivorum fuerunt indulta, Serenissi-
 „mus Ottomannorum Imperator im-
 „posterum etiam observanda confirma-
 „bit,

„bit, ita, ut Ecclesias suas præfati Re- Sæc. XVIII.
 „ligiosi cum legis scitu reparare, & re- A. C. 1739.
 „sarcire, necnon functiones suas ab
 „antiquo consuetas exercere possint, &
 „nemini permissum sit, contra priores
 „Capitulationes, ac leges aliquo ge-
 „nere molestiæ, aut pecuniariæ peti-
 „tionis eosdem Religiosos & alios, cu-
 „juscumque Ordinis & conditionis sint,
 „afficere; sed consueta Imperatoria pie-
 „tate gaudeant, & fruantur. Præ-
 „terea Augustissimi Romanorum Impe-
 „ratoris solemnè ad Ottomannicam Por-
 „tam Legato licitum sit, commissa sibi
 „circa Religionem. & loca Christianæ
 „visitationis in sancta civitate Jerusalem,
 „aliisque in locis, ubi dicti Religiosi
 „Ecclesias habuerint, exponere, atque
 „instantias suas facere.,,

ARTICULUS V.

„Publici captivi antecedentis, &
 „præsentis Belli tempore ex utraque
 „parte in captivitatem ducti, & in publi-
 „cis Carceribus adhuc detenti, consi-
 „deratione istius Almæ Pacis libera-
 „tionem sperent, nec possint diutine
 „sine læsione Imperatoriæ Clementiæ,
 „& laudatæ consuetudinis, ac Gene-
 „rositatis in eadem captivitatis miseria,
 „& calamitate relinqui, sed modo ab
 „antiquo consueto, cuncti captivi a
 Nn 3 „die

Sæc. XVIII. „die hujus Tractatus Pacis ab utraque

A. C. 1739. „parte intra dies sexaginta & unum in

„libertatem afferantur. Cæteris vero

„qui in privatorum Potestate, vel apud

„ipfos Tartaros sunt, dummodo Chri-

„stianam profiteantur Religionem, li-

„berationem suam honeste, & quam

„fieri poterit, mediocri lytro procurare

„licitum sit? Quodsi cum captivi Do-

„mino honesta conventio fieri non pot-

„erit, iudices locorum litem omnem

„per compositionem dirimant; sin au-

„tem prædictis viis id etiam confici

„haud posset, captivi pretiis eorum sive

„per Testimonia, sive per juramenta

„probatas, atque solutis liberentur,

„nec possunt Domini eorundem sese

„opponere.,

„Magnus Ottomannorum Legatus

„ad Sacræ Cæsareæ Regiæque Majes-

„tatis ditiones iturus, quum in iisdem

„ad captivos Ottomanicos liberandos

„operam dare voluerit, Ministri, &

„Officiales Cæsarei horum libertati in-

„tagent, dum in Mahometanismo per-

„sistant; & quando quidem a parte Im-

„perii Ottomannici Homines, sive ante

„Legationem, sive post eandem non

„emitterentur, qui taliter liberandis

„captivis operam adhibebunt, spectabit

„ad probitatem Cæsareorum Præfecto-

„rum, ut ad dimittendum Ottoman-

„nos

„nos captivos, quo emti sunt pretio Sæc. XVIII.
 „sincere comprobato, Dominos illorum A. C. 1739.
 „adstringant, inde ad confinia trans-
 „mittant, hoc pacto tamen, ut pre-
 „tium lytri ipsis mittatur: Atque ita
 „sanctum hoc opus pari utrinque pie-
 „tate promoveatur, donec demum
 „captivi utrinque prædicta ratione li-
 „berentur, ex alteraque parte officia
 „adhibeantur, ut interea miseri captivi
 „benigne tractentur. „

ARTICULUS VI.

„Utriusque partis mercatores in
 „ditionibus utriusque Imperii, rem mer-
 „catoriam libere secure & pacifice exer-
 „ceant, subditisque ac mercatoribus
 „Provinciarum Romanorum Imperatori
 „subjectarum, cujuscumque sint na-
 „tionis, terra, marique propriis navi-
 „bus, more hucusque usitato sub signis,
 „& literis patentibus Romano Cæsa-
 „reis, in Regnis, & Provinciis Otto-
 „mannicis pacificus aditus, & reditus
 „pateat, emptioque ac venditio libera
 „sit, & solutis vectigalibus, hucusque
 „pendi solitis, nequiquam molestantur,
 „quin imo protegantur: ita ut quicum-
 „que in ditionibus Ottomannico Impe-
 „rio subditis reliquis Christianis a tri-
 „buto liberis nationibus, etiam ami-
 „cissimis, ac speciatim Gallis, Anglis,

Sæc. XVIII. „Batavisque concessus est favor, Ro-
A. C. 1739. „mano- Cæsareis mercatoribus pariter

„concessus, & confirmatus censendus
 „sit, eademque ipsi utilitate ac securi-
 „tate gaudere, & frui debeant. Vicissim
 „Ottomannici Imperii subditi & merca-
 „tores, quamprimum confinia terrarum,
 „ac ditionum Augustissimo Romano-
 „rum Imperatori subjectarum ingressi
 „fuerint, non dissimili modo tractentur:
 „ibidemque mercaturam exercentes
 „omnibus in negotiis protegantur, &
 „defendantur.„

„Algerinis, Tunetanis & Tripoli-
 „tanis, aliisque, quibus id mandare
 „necesse est, serio injungatur, ut in-
 „posterum Pacis Conditionibus ac ini-
 „tis seorsim Pactis conventis nulla in
 „re contraveniant.„

„Coerceantur quoque in ripa maris
 „sito Dulciensis arcis incolæ, aliique
 „in illis partibus degentes Ottoman-
 „nici Imperii subditi, ne deinceps py-
 „raticam exercent, aut naves merca-
 „torum infestent, illisque damnum in-
 „ferant, atque cymbis illorum seu fre-
 „gatis, & reliquis navibus pyraticis
 „sublatis alias extruere prohibeantur;
 „ita quidem, ut tales prædones, quo-
 „tiescumque Pacis capitulationibus
 „quocumque modo contravenire ausi
 „fuerint, restituti cunctis in prædam
 „ab

„ablatis rebus, refarcitis damnis, in Sæc. XVIII.
„libertatem assertis captivis, juxta A. C. 1739.
„legum rigorem severe animadverta-
„tur. „

ARTICULUS VII.

„De Persico commercio sequentem
„in modum conventum est, quod sub-
„ditis Augustissimi Romanorum Impe-
„ratoris erga solutionem vectigalium
„præcedente Articulo memoratorum
„per Danubium, & Turcicum territo-
„rium in persiam mercaturam exercere
„liceat; neque minus Persæ mercato-
„res, tum ex ditionibus Romano - Cæ-
„sareis in Turciam advenientes, tum
„ex Persia per Ottomannicum territo-
„rium in ditiones Romano - Cæsareas
„transeuntes quamprimum tam vecti-
„gal ad normam quinque per centum,
„quam impositionem, quæ vulgo Restie
„nuncupatur, solverunt, sub nullo
„prætenu ulteriore onere, aut exactio-
„ne gravari debeant. „

ARTICULUS VIII.

„Pax ista quamvis secundum præ-
„dictas condiciones bona concordia con-
„clusa sit, attamen ut omnia, quæ de
„confiniis promissa & accepta sunt, ex
„omni parte effectum nanciscantur,
„constituantur spatium unius mensis
„ab utraque parte experti, fidi, &

Nn 5

„pa-

Sæc. XVIII. „pacifici Commissarii, iique loco op-
A. C. 1739. „portuno, quam primum fieri poterit,
 „& absque norma confinia metis & ter-
 „minis manifestis per superiores Arti-
 „culos designata distinguant, & deter-
 „minent, & statuta utrinque accuratiffi-
 „sime, & citissime executioni man-
 „dentur.„

ARTICULUS IX.

„Definiti tandem per hosce tracta-
 „tus, & subsecuta, ubi opus fuerit,
 „locali deputatorum Commissariorum
 „separatione stabiliti, sive deinceps
 „idoneo tempore per operam Commis-
 „sariorum mutuo stabiliendi confinio-
 „rum limites, sancte utrinque, & re-
 „ligiose observentur, ita ut nulla ra-
 „tione, aut prætexu extendi, trans-
 „ferri aut mutari possint. Neque li-
 „ceat alicui Paciscentium parti in alte-
 „rius partis territorium ultra statutos
 „semel terminos, & limites quidquam
 „juris, aut Potestatis prætereire aut
 „exercere, aut alterius partis subditos,
 „sive ad deditionem, sive ad pendem-
 „dum Tributum qualecumque, sive
 „præteritum, sive futurum, sive ad
 „quamvis aliam humano ingenio ex-
 „cogitabilem exactionis, aut vexatio-
 „nis speciem adigere, aut molestare,
 „sed omnis altercatio ex integro amo-
 „veatur.„

ARTI.

Sæc. XVIII.
A. C. 1739.

ARTICULUS X.

„Ad tollendas penitus quascumque
„in confiniis super aliquo Articulorum
„armistitii hujus aut quavis de re im-
„posterum enascentes controversias, dif-
„ferentias, aut discordias, ubi prompto,
„& maturo remedio opus erit, ordi-
„nentur utrinque in confiniis primo
„quoque tempore electi pari numero
„Commissarii, viri nequitquam avidi,
„sed graves, probi, prudentes, experti,
„atque pacifici, hique loco opportuno
„convenientes sine exercitu cum æ-
„quali pacificarum personarum comi-
„tatu omnes & singulas hujuscemodi
„controversias emergentes audiant,
„cognoscant, decidant, & amicabili-
„ter componant, talem denique ordi-
„nem, & modum constituent, quo
„utraque pars suos homines, & sub-
„ditos citra omnem tergiversationem,
„vel prætextum gravissimis poenis ad
„sinceram, & firmam Pacis observa-
„tionem compellant. Quodsi vero ne-
„gotia tanti momenti occurrerent, quæ
„per Commissarios utriusque partis
„componi, & expediri non possent,
„tunc ad ambos Potentissimos Impera-
„tores remittantur, ut ipsi complanandis
„dis iisdem, sedandis & extinguendis
„modum, & rationem adhibere va-
„leant,

Sæc. XVIII. „leant, ita ut tales controversiæ quam
 A. C. 1739. „fieri poterit, intra brevissimum tem-
 „poris spatium componantur, nec eo-
 „rum determinatio ulla ratione negli-
 „gatur, aut protrahatur. Cumque
 „præterea in antecedentibus sacris Ca-
 „pitulationibus duella, & mutux ad
 „certamen provocationes fuerint vetitæ,
 „imposterum etiam sint illicitæ; & si
 „qui ad singulare certamen venire ausi
 „tuerint, in illos ut transgressores gra-
 „vissime animadvertatur.”

ARTICULUS XI.

„Incurfiones hostiles, & occupa-
 „tiones omnesque insultus, clam aut
 „ex improvifo factæ, devaftationes, &
 „depopulationes territorii utriusque
 „Dominii omnino, & severiffimis man-
 „datis prohibitæ sint ac illicitæ; trans-
 „gressores vero Articuli hujus, ubi-
 „cumque deprehensi, statim incarce-
 „rentur, & per jurisdictionem loci, ubi
 „captivi fuerint pro merito puniantur,
 „absque ulla remiffione, & rapta, quæ-
 „cumque sint diligentiffime perquiffita,
 „& adinventæ secundum omnem æqui-
 „tatem Dominis fuis restituantur. Ca-
 „pitanei quoque ipsimet commendari-
 „tes, & Præfecti utriusque partis ad
 „justitiam ulla admiffa incuria integer-
 „rime administrandam sub amiffione
 „Officii

„Officii non solum, sed etiam vitæ, & ^{Sæc. XVIII.}
„honoris adstricti sint atque obligati.“ ^{A.C. 1739.}

ARTICULUS XII.

„Si hæcce inter duos Serenissimos
„& Potentissimos Imperatores conclusa
„Alma Pax, & amicitia in inimicitiam
„(quod Deus avertat) commutaretur,
„omnes utriusque Imperii subditi in
„fluviis terraque existentes, cujuscum-
„que conditionis sint, tempestive cer-
„tiores fiant, ut acceptis, solutisque
„debitis cum bonis suis salvi, & inco-
„lumes ad confinia exire valeant.“

ARTICULUS XIII.

„Maneat porro etiam illicitum, fu-
„turis quoque temporibus receptacu-
„lum, vel fomentum dare malis ho-
„minibus, rebellibus subditis, aut male
„contentis, sed ejusmodi homines, &
„omnes prædones, raptores, etiamsi
„partis subditi sint, quos in ditione sua
„deprehenderit, merito supplicio af-
„ficere utraque pars adstricta sit, qui,
„si deprehendi nequeant, Capitaneis,
„aut Præfectis eorum, sicubi eos lati-
„tare compertum fuerit, indicentur,
„si que illos puniendi mandatum ha-
„beant: quod si nec hi officio suo in
„punitioe talium sceleratorum satis-
„fecerint, indignationem Imperatoris
„sui

Sæc. XVIII. „fui incurrant, aut officiis exuantur,
 A. C. 1739 „aut ipsimet pro reis luant. Quoque
 „magis a nefariorum hujusmodi petu-
 „lantiis cautum sit, neutri partium li-
 „ceat retinere, & alere Haydones,
 „quos liberos nuncupant, Plagiarios,
 „Pribe dictos, atque id genus facino-
 „rosorum hominum, qui non sunt al-
 „terius Principis stipendio conducti, sed
 „rapti vivunt; tamque ii, quam qui
 „eos aluerint, pro demerito puniantur,
 „talesque nefarii, etiam si consuetæ
 „vitæ emendationem præ se ferant,
 „nullam fidem mereantur, nec prope
 „confinia tolerentur, sed ad alia remo-
 „tiora loca transferantur.,

ARTICULUS XIV.

„Ne tamen aliquo modo confinio-
 „rum tranquillitas, & subditorum quies
 „perturbetur, loca, ubi Michael Czaky,
 „aliique Hungari, qui ab obedientia
 „Augustissimi Romanorum Imperatoris
 „desciverunt, & in Ottomannicis ditio-
 „nibus Belli tempore refugium quæsi-
 „verunt, in prædictis ditionibus ad lu-
 „bitum collocabuntur, remota sint a
 „limitaneis, & confiniariis partibus;
 „uxores tamen illorum non impedian-
 „tur, maritos suos sequi, & cum iis
 „in assignato districtu commorari.,

ARTI.

ARTICULUS XV.

Sæc. XVIII.

A. C. 1739.

„Ut quoque tanto magis armistitium
 „hoc bonaque inter ambos Potentissi-
 „mos Imperatores amicitia firmetur,
 „& coalescat, mittentur solemnes utrin-
 „que Legati; ex æquo usitatis Cære-
 „monialibus ab introitu in confinia, us-
 „que ad reditum in locum secundæ
 „permutationis excipiendi, honorandi,
 „tractandi, atque prosequendi, qui in
 „signum amicitiae spontaneum munus,
 „conueniens tamen, & utriusque Im-
 „peratoris dignitate consentaneum af-
 „ferent, & in mense Maij iter prævia
 „mutua correspondentia, uno eodem-
 „que tempore iuscipientes, in confiniis
 „Belgradi more jam pridem inter ut-
 „rumque Imperium observato permuta-
 „buntur, solemnibus porro Legatis in
 „Imperatoris Aulis, quicquid libuerit,
 „petere liceat atque permittatur.”

ARTICULUS XVI.

Regula & norma Curialium in reji-
 „ciendis, receptisque pariter honoran-
 „dis, & tractandis Ministris ultro citro-
 „que comeantibus & commorantibus
 „iuxta usitatam, prioribus etiam tem-
 „poribus modalitatem, deinceps utrin-
 „que cum æquali decore, & secundum
 „distinctam Characteris Missorum Præ-
 „roga-

Sæc. XVIII.
A.C. 1739.

„rogativam observetur. Legatis Ro-
„mano - Cæsareis & Residentibus, &
„quibusvis eorundem hominibus pro
„suo arbitrio, quibusque placuerit, ve-
„stibus uti licitum sit, neve quisquam
„impedimento esse possit. Ministri porro
„Cæsarei sive Oratoris, sive Legati,
„sive Residentis, sive Agentis munere
„fungantur, quibus reliquorum Prin-
„cipum Ottomannicæ Portæ Amico-
„rum Legati, & Agentes Immunita-
„tibus, & Privilegiis perfruantur, ea-
„dem libertate, imo ad distinguendam
„Cæsareæ dignitatis Prærogativam usi-
„tatis melioribus modis fruantur, hæ-
„beantque liberam potestatem condu-
„cendi Interpretes, cursores, etiam &
„alii eorum homines ab Aula Cæsarea
„ad Ottomannicam Portam euntes, at-
„que iterum redeuntes, & ultro, citro-
„que, secure permeent, atque ut com-
„mode iter suum perficiant, omni fa-
„vore adjuventur. „

ARTICULUS XVII.

„Has vero Conditiones, & Articuli-
„los ad formam hic mutuo placitam a
„Majestatibus utriusque Imperatoris
„ratihabitu iri, atque ut solemniter
„ratificationis Diplomata intra spa-
„tium triginta dierum a die subscri-
„ptionis vel citius per Excellentissimum
„Regis

„Regis Christianissimi Legatum ad Ot-
 „tomannicam Portam, & Plenipoten-
 „tiarium Mediatorem nunc in Campo
 „Ottomannico degentem reciproce com-
 „mutentur, & promissis ex utraque
 „parte firmiter stando, nihil in contra-
 „rium fiat. „

Sæc. XVIII.
 A. C. 1739.

ARTICULUS XVIII.

„Duret armistitium hoc, & exten-
 „datur, favente Deo ad 27. annos, &
 „continuo sequentes, a die, qua ejus-
 „dem subscriptio facta fuerit: quo an-
 „norum numero elapso, vel etiam me-
 „dio tempore, priusquam elabatur, li-
 „berum esto utrique partium, si ita
 „placuerit, pacem hanc ad plures ad-
 „huc annos prorogare; itaque mutuo,
 „& libero consensu quæcumque stabi-
 „lita sunt, pacta inter Majestatem Au-
 „gustissimi, & Potentissimi Romano-
 „rum Imperatoris, & Majestatem Se-
 „renissimi & Potentissimi Ottomanno-
 „rum Imperatoris, & Hæredes eorum-
 „dem, Imperia quoque & Regna ipso-
 „rum, terra item marique sitas regio-
 „nes, civitates, urbes, subditos, &
 „clientes observentur sancte, religiose
 „& inviolabiliter. „

„Et demandetur serio omnibus ut-
 „riusque partis Gubernatoribus, Præ-
 „fectis, Ducibus Exercituum, atque

Sæc XVIII. „Copiis, & quibusvis in eorundem client
 A. C. 1739. „tela, obedientia, & subjectione exi
 „stentibus, ut illi quoque prædeclara
 „tis Conditionibus, Clausulis, Pactis,
 „& Articulis sese adæquate conforman
 „tes omnibus modis habeant, ne con
 „tra Pacem, & amicitiam hanc sub
 „quoquo nomine, aut prætexu se in
 „vicem offendant, aut damnificent,
 „sed a quolibet prorsus inimicitæ genere
 „abstinendo, bonam colant vicini
 „tem, certo scientes, quodsi eatenus
 „admoniti morem non gesserint, se
 „verissimis in se pœnis animadverten
 „dum fore.,

„Ipse quoque Crimensis Chanus, &
 „omnes Tartarorum gentes quovis no
 „mine vocitatæ ad Pacis hujus, &
 „bonæ vicinitatis & reconciliationis
 „jura rite observanda adstricti sint, nec
 „iisdem contraveniendo hostilitates
 „qualescumque exercent erga quas
 „vis Romano - Cæsareas Provincias,
 „earumque subditos, aut clientes; porro
 „sive ex aliis Exercituum generibus,
 „sive ex nationibus Tartarorum. si quis
 „contra sacras Imperatorias hæcæ Ca
 „pitulationes, & contra Pacta, & Ar
 „ticulos earum quidpiam ausus fuerit,
 „iis pœnis rigorosissimis coerceatur.
 „Incipiat vero dicta modo pax,
 „quies & securitas subditorum utrius
 „quo

„que Imperii a die subscriptionis hujus Sæc. XVIII.
 „& Præliminariorum; cessent exinde A. C. 1739.
 „atque sustolantur omnes utrinque ini-
 „micitæ, & subditi utriusque partis
 „securitate, & tranquillitate fruantur.
 „Eoque fine, & quo magis per sum-
 „mam curam, ac sedulitates inhibere
 „possint, transmittantur quam celer-
 „rime Mandata, & Edicta publicandæ
 „Pacis ad omnes confiniorum Præfe-
 „ctos; cumque spatium aliquod tempo-
 „ris requiratur, intra quod Officiales
 „in remotioribus partibus præsertim
 „confiniis istam conclusæ Pacis noti-
 „tiam obtinere valeant, statuatur
 „30. dies pro termino, post quem si
 „quis hostile quidpiam alterutra ex
 „parte admittere præsumpserit, Poenis
 „superius declaratis irremissibiliter
 „subjaceat.,,

„Ut demum Conditiones Pacis hisce
 „Articulis conclusæ utrinque acceptæ,
 „& debito, summoque cum respectu in-
 „violatè observentur, si quidem Ex-
 „cellentissimus Mehmed Pacha, Im-
 „perii Ottomanici, Supremus Vezie-
 „rius, vi absolutæ, & plenæ Potesta-
 „tis ipsi ex suo munere competentis
 „instrumentum Turcico sermone exa-
 „ratum, & subscriptum legitimum, at-
 „que validum exhibuerit: Nos quoque
 „vi Mandati, & Plenipotentiæ Nostræ

Sæc. XVIII. „propriis manibus & propriis sigillis
 A. C. 1739. „subscriptas hæc Pactorum literas in
 „Latino idiomate tanquam legitimum,
 „& validum Instrumentum extradidi-
 „mus. „

„Acta hæc sunt in Congressu ad Bel-
 „gradum in Servia sub tentoriis cele-
 „brato, die 18. Septembris 1739.

Paradoxæ hujus pacis articulis su-
 peraddita fuere adhuc alia duo capita
 I. cum Schmettavius pronuntiaret, ad
 demolitionum novarum Belgradi mu-
 nitionum integrum requiri semestre
 conventum est, ut intra quadraginta
 quinque dies medietas Urbis Tarcs
 dederetur, ea tamen lege, ne demo-
 litio impediretur. II. Hæc pax non
 obstet fæderi cum Russis, cum illud
 esset perpetuum, eoque sine die tertia
 Octobris hujus anni illius confirmatio
 per Gallicum Oratorem Sultano con-
 signata fuit hoc tenore :

„Etiam si aliunde notum sit, & Præ-
 „fulgidam Portam nequaquam lateat.
 „Fœdus perpetuum, indissolubile, &
 „tale inter Sacram Cæsaream Regiam-
 „que Majestatem, & Sacram totius
 „Russiæ Majestatem intercedere, ut si
 „unus ex Fœderatis vel ambo simul ab
 „Imperio Ottomannico, quocumque
 „modo aut tempore Bello petiti aut
 „laceffiti fuerint, pro communi tutela,
 „vel

„vel in partem Belli alteri Fœderato Sæc. XVIII.
 „illati veniendum, vel ita impetito aut A. C. 1739.
 „laccessito Fœderato triginta auxilia-
 „rium militum millia submitrenda sint;
 „ere tamen visum est, id ipsum in fo-
 „lenni permutationis Ratihabitionum
 „actu præsentis Instrumento declarare:
 „hac differtim adjecta clausula, quod
 „licet clausa die 18. Septembris hu-
 „jus anni inter utrumque Imperium
 „Pax ad certos annos restricta, inita
 „vero eodem die cum Sacra totius
 „Ruffiæ Majestate Pax perpetua sit,
 „non ideo minus tamen firmum peren-
 „neque manere debeat præfati Fœderis
 „in nullius offensam, sed unice in pro-
 „priæ tutelæ majus robur collimantis
 „ligamen, toties, quoties præter spem
 „casus eveniret, ab uno alterove Fœ-
 „derato æque religiose explendum.,

„In cujus rei fidem Nos infra scri-
 „ptus Sacræ Cæsareæ Regiæque Ma-
 „jestatis primus Aulæ Cancellaria-
 „rius præfens Declarationis Instrumen-
 „tum in eum, qui supra memoratus
 „est, finem, Domino Oratori Sacræ
 „Regiæ Christianissimæ Majestatis apud
 „Præfulgidam Portam existenti trans-
 „mittendum manu propria subscripsi-
 „mus, & sigillo Nostro munivimus.,

Ceterum tam Wallisi quam Neu-
 pergii Comitum causam Cæsar judi-

Sæc. XVIII. cari præcepit, eoque fine *Commissario*
A. C. 1739. ut vocant, nominavit, & quidem Co-
 mites Althanium & Cordubam, nec-
 non Hildebrandum Cæsareo - Aulic
 Consilii Senatorem, Puelum & Palze-
 rum Austriacæ Aulæ Consiliarios, ac
 denique Weingartenum & Keslerum
 Senatui Bellico a consiliis, quorum
 Præses renunciabatur Comes de Har-
 rach: Neupergius quidem imputata
 accusationum capita excusare niteba-
 tur, objectis Vezirii minis, quibus hic
 denuntiasset, abrupturum se omnem pa-
 cis tractatum, nisi absque mora Bel-
 gradum offerret tradendum, moxque
 ejus demolitionem fieri juberet: nihilo-
 minus tamen, cum quod contra instructio-
 nem a Cæsare datam hæc egisset, ac
 improvido prorsus consilio ad Turca-
 rum castra venisset, nunquam satis
 purgare posset, interim captus ad ar-
 cem Glaciensem abductus est. Wallius
 vero militari Imperio exutus, die se-
 cunda Februarii in Spilbergenfi pro-
 pugnaculo inclusus fuit.

Non deerant, qui Neupergio patro-
 cinantes, eum prudenter egisse dice-
 rent; Cæsareum enim exercitum ite-
 rata clade ac morbis adeo accisum
 fuisse, ut nec obsidionem solvere, nec
 Turcis in Hungariam irrupturis obsistere
 potuisset, proin ne tota Pannonia &
 forte

Sæc. XVIII.
A. C. 1739.

forte etiam Austria in discrimen adduceretur, consultius fuisse, paucas Seruicæ urbes hosti cedere, quam plura Regna amittere: Alii ex levitate supplicii, quo tanti mali Promotores afficiebantur, nimia fors suspicandi licentia ducti conjectabant, hæc Neupergium ex occulto altioris auctoritatis mandato attentasse, & quempiam Regii sanguinis Principem a Turcis captum non alio, quam propudiosæ hujus pacis lytro redimi potuisse. Utut de vario hominum judicio sit, omnino certum est, quod jam die secunda Septembris Christiani præclaras Belgradi munitiones, quas primum anno hujus sæculi decimo octavo ingenti prorsus labore & sumptu potissimam partem ex Ecclesiasticorum bonis construxerant, evertere coacti fuerint; Enimvero Turcæ non exiguam offerebant pecuniæ summam, ut hæc munimenta ipsis relinquerentur integra: ast post tantam rerum jacturam ex pacificationis lege saltem hoc flebile solatium Christianis indulgendum erat. Quatuor igitur menses tristis hæc demolitio tenuit, qua finita Cæsarei infidelibus hanc Urbem cessere; supererat adhuc arx Cæsaris præsidio custodita, quæ tamen etiam post mutuam pactorum commutationem per Legatos factam Ottoma-

Sæc. XVIII

A. C. 1739

nis consignata fuit: Interim vero Vezirius in conventorum securitatem, cautionemque quinque Nobiles, Croffum, Solmensem, Guicciardium, Wallisum, & Herborum ceu obsides, secum Constantinopolin abduxit, qui tamen postea unacum omnibus Christianis captivis liberi sunt dimissi. Ita nempe Belgradum Anno 1683. Ductore Maximiliano Electore Bavaro a Cæsareis multo Christianorum sanguine e Turcarum manibus ereptum & Anno 1690. rursum amissum, & denuo Anno 1718. per pacem Passarovicensem recuperatum, infeliciter per novam pacem semidirutum levissimo pretio Turcis non sine magno Christianæ Reipublicæ luctu traditum fuit: Unde haud inconcinne quidam Poeta cecinit:

Conciderant bello Carthago, Troja, Saguntus:

Fortia Belgradi mænia pace cadunt.
Alius amissæ huic Urbi sequenti epitaphio parentabat:

Sta Viator Christiane
Qui forte pertansis,
Et parenta lacrymis.

Hic jacet

BELGRADVM

Propriis ossibus pretioso Mausolæo
tumulatum

Quod Christicolis tam caro stetit.

Vix

Sæc. XVIII.
A. C. 1739.

Vix sanguinolenta orior
Exsanguis morior
Manu Sponsi

Qui me sibi inviolatam voluit
In casta sævit viscera
Ac me maturo Marte & arte ornatam
Inviolabilem Sponsam
Expõnit orbi Ludibrio.
Ast

Meo pretio empta est Pax
Plus cara, quam chara
Fides, Spes, Charitas, mihi sacrificaverunt vota
Belgradum bello non bello quidem
sistere

Gradum potui, volui:
Contra fata volunt fatalia,
Et me, quam frænum non fregit,
Penna violat.
Heu! unguis, heu penna Aquilæ!
Jam mecum nox est
Et Luna me tegit
In cujus concavo me semicinerem
posthac
Quæretis, quin invenietis.
Requiesco in pace,
Sine Cruce & sine Luce.
Lugete,